

Passejada per Sant Bartomeu de la Quadra i els seus voltants

**Ajuntament
de Molins de Rei**

**SOM
MOLINS
DE REI**

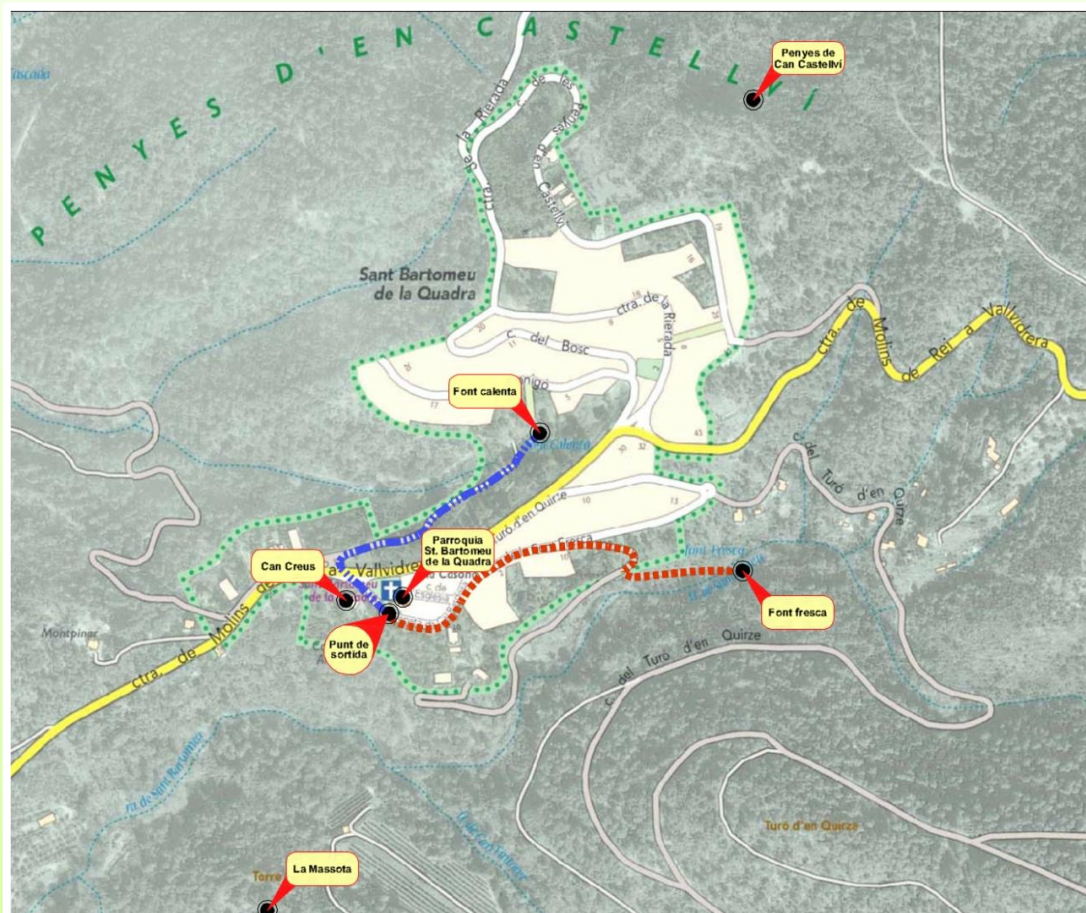
Introducció

Aquesta passejada proposa descobrir Sant Bartomeu de la Quadra i gaudir del seu entorn natural.

Sant Bartomeu de la Quadra és una població situada a la serra de Collserola, entre Molins de Rei i Santa Creu d'Olorda. Està situat a 150 m sobre el nivell del mar. Pertany al terme municipal de Molins de Rei (Baix Llobregat). La Festa Major de Sant Bartomeu de la Quadra se celebra el 24 d'agost.

Com arribar-hi

Per arribar-hi amb cotxe cal agafar la carretera BV 1468 (Crt. de Vallvidrera), que des de Molins de Rei es dirigeix a Santa Creu d'Olorda o en direcció inversa des de Barcelona. S'hi pot arribar a peu per camins rurals

Una mica d'història...

El topònim més antic era Sant Bartomeu d'Olorda. En el segle XIV va ser quan es començà a conèixer com Sant Bartomeu de la Quadra.

La paraula “quadra” feia referència a un districte especial amb una torre o casa forta i jurisdicció separada, dins el territori d'un castell termenat.

Quan es va crear el municipi de Santa Creu d'Olorda, al segle XVIII, la denominació Quadra de Sant Bartomeu es deixà d'emprar i en el seu lloc apareix el topònim amb el qual es domina actualment: Sant Bartomeu de la Quadra.

Història del territori

El territori on és Sant Bartomeu de la Quadra té una llarga i rica història de pobles i cultures que des de temps antics hi han deixat la seva empremta.

Està situat en zona de jaciments arqueològic ibèrics, proper als jaciments de Santa Creu d'Olorda i de la Plaça de les Bruixes de Molins de Rei. Mostra vestigis dels primers temps medievals, quan la possessió de terres anava estretament vinculada al poder i els senyors feudals i el poderós monestir de Sant Cugat rivalitzaven per assolir-ne el domini.

L'any 1430, Molins de Rei esdevenia una baronia que restaria sota la jurisdicció senyorial de la família Requesens i successors, quan el rei Alfons el Magnànim va signar el privilegi de donació a Galceran de Requesens de la vila de Molins de Rei i, entre d'altres, de la jurisdicció de la parròquia de Santa Creu d'Olorda, amb inclusió de la de Sant Bartomeu de la Quadra.

Entre els segles XVIII i XIX va estar vinculat municipalment a Santa Creu d'Olorda, però l'any 1916, amb motiu de la supressió d'aquest terme municipal, Sant Bartomeu, juntament amb la Rierada, tornà a agregar-se a Molins de Rei.

A principis dels anys 20 del segle XX es va inaugurar la nova carretera que comunicava Molins de Rei, Sant Bartomeu, Santa Creu i Barcelona. De Sant Bartomeu també sortia una camí de carro, actualment una carretera, que portava a Sant Cugat del Vallès passant per la Rierada i Vallpineda.

Una mica d'història...

El nucli històric de Sant Bartomeu de la Quadra

El primer document en què se cita l'església de Sant Bartomeu d'Olorda data de l'any 1143, tot i que els seus orígens podrien ser més antics. Juntament amb l'església en el nucli originari dalt del turó, hi havia una torre amb residència feudal. L'antiga església romànica va ser cremada i enderrocada l'any 1936.

Durant el segle XX, l'any 1947 es torna a aixecar una nova església en el mateix lloc que l'anterior seguint un projecte de l'arquitecte Sixt Illescas i Miroso. Aquest projecte reconstruïa l'antic temple pel que fa a la distribució interior i l'orientació.

Aprofitava els fonaments de l'església anteriors, excepte la zona de l'absis, una mica allargat, el qual es menja part del terreny de la rectoria.

A l'interior de la parròquia, en uns plafons explicatius amb imatges s'exposa la seva història.

També es conserven i es mostren uns antics capitells dels segle XI, procedents de l'església romànica.

L'any 2012 es va col·locar una reproducció d'un retaule del segle XV dedicat a Sant Bartomeu que havia estat en aquesta parròquia i que es va poder salvar de la destrucció de l'any 1936. L'original es conserva al Museu Diocesà de Barcelona.

El terme parroquial de Sant Bartomeu de la Quadra inclou els barris de la Rierada i Vallpineda, tots dins el terme municipal de Molins de Rei.

En el porxo de l'església es pot contemplar el mural que reproduïx l'antiga església romànica de Sant Bartomeu, obra de l'artista Josep Maria Pubill, inaugurat l'any 2011.

El desenvolupament urbanístic i la fesomia actual de la població s'iniciaren a finals del segle XVIII, amb la davallada de can Mas, que era la masia que havia dominat el territori des de feia segles. La venda de les seves terres i de parts de la gran casa pairal, situada en el nucli històric, va suposar la disgregació en propietats més petites en les quals es van crear nous masos, es van començar a edificar habitatges i posteriorment cases d'estiueig, de manera que a poc a poc es van desenvolupar les actuals edificacions de la carretera de Vallvidrera.

Entre aquestes cases val la pena parlar de can Creus, amb una història per explicar, ja que els dos darrers propietaris, Salvador Salat i Jaume Creus, eren amics de Francesc Macià. Segons expliquen, en aquesta casa hi va viure amagat Francesc Macià en l'època de la dictadura del general Primo de Rivera. Horaris i serveis de la parròquia de Sant Bartomeu de la Quadra: diumenges, a les 11 h (el 1r. diumenge de mes, a la Rierada). Per a més informació cal trucar al telèfon 93 668 18 39.

Passejades

Passejada a la font Fresca

Passejant cap a la font Fresca, molt a prop d'on s'agafa el corriol per arribar-hi, podem veure un molí, que servia per extreure aigua per regar.

Just abans d'arribar a la font Fresca, creuarem la riera de Sant Bartomeu, la qual neix a la font Vella o del Rector a Santa Creu d'Olorda. Transcorre sota el turó del Quirze i segueix per Sant Bartomeu en direcció a Molins de Rei.

Està situada prop del llit de la riera de Sant Bartomeu. Segons sembla, abans hi havia dues fonts, una molt a prop de l'altra, i la que actualment es coneix com la font Fresca era l'antiga font del Moret.

Passejada a la font Calenta

La font Calenta està situada a prop i en la part baixa del veïnat de Sant Bartomeu de la Quadra, per sota de la carretera de Vallvidrera, al vessant de la Rierada. Presenta una estructura d'obra i a poca distància hi ha un safareig. La seva aigua no és potable i es feia servir per regar els horts.

A la serra de Collserola, per les seves característiques orogràfiques i geològiques hi ha una gran quantitat de rieres, torrents i fonts. En el terme municipal de Molins de Rei es poden comptabilitzar més de 45 fonts.

A Sant Bartomeu de la Quadra, hi ha altres fonts, com la font del Puig, la font de les Roquetes, la font de Ferro, la font d'en Jan, la font Xeringa, la font dels Calvets, la font del Marxant i la font d'en Rubí. Moltes d'elles estan desaparegudes o fora d'ús.

Les fonts són elements significatius dins el patrimoni natural i originen ecosistemes amb la seva flora i fauna particular. Formen part del patrimoni cultural local, perquè han estat, o ho són encara, lloc de passeig, trobades socials i vivències.

Al s voltants de Sant Bartomeu de la Quadra resten testimonis de l'antiga pedrera a cel obert, la qual, en l'època que va estar activa, va abastir de pedra moltes obres de Molins de Rei, com, per exemple, la de les escales del carrer Torras i Bages.

Passejada per Sant Bartomeu de la Quadra i els seus voltants

Ajuntament de Molins de Rei
Museu Municipal
Plaça Catalunya. 25
08750 Molins de Rei
T.93 680 33 40
museu@molinsderei.cat